

Тошкент

ОКШОМАИ

ШАҲДАР ИЖТИМОЙ - СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

№ 17 (10.322)

2005 ЙИЛ 26 ЯНВАРЬ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

«СИҲАТ-САЛОМАТЛИК ЙИЛИ» ДАВЛАТ ДАСТУРИ ТҮГРИСИДА

Жамиятда соғлом турмуш тарзини янада шакллантиришга, аҳоли саломатлигини мустаҳкамлашга, жисмоний соғлом ва маънавий бой ёш авлодни тарбиялашга, фуқароларнинг жисмоний тарбия ва спорт билан фаол шуғулланишига кенг жалб этилишини таъминлашга йўналтирилган чора-тадбирларни амалга ошириш максадида, шунингдек 2005 йил Ўзбекистон Республикасида «Сиҳат-саломатлик йили» деб эълон қилинганлиги муносабати билан Вазирлар Маҳкамаси КАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2004 йил 15 декабрдаги Ф-2095-сон фармойиши билан ташкил этилган Республика комиссияси томонидан вазирларнига идоралар, Коқалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятларнига Тошкент шаҳар ҳокимларни, жамоат ташкилотлари ва жамғармаларнига биргаликда ишлаб чиқилган «Сиҳат-саломатлик йили» давлат дастури тасдиқлансан.

«Сиҳат-саломатлик йили» давлат дастурининг иловада назарда тутилган тадбирлари тасдиқланган республика бюджетида ва маҳаллӣ бюджетларда молиялаштиришнинг аниқ манбалари, бажарувчилар маблағлари билан таъминланганлиги маълумот учун қабул қилинсан.

2. Қуйидагилар «Сиҳат-саломатлик йили» давлат дастурининг асосий максади вазифалари ва йўналишлари хисоблансан:

одамларда бебаҳо бойлик бўлган ўз соғлини саклашга тўғри ва масъулияти муносабатда бўлиш, соғлом турмуш тарзини олиб бориш, ўз хаёт фаолиятини оқилона ташкил килиш, зарарни одатлардан воз кечиш, соғлом бўлишга, жисмоний ва руҳий жиҳатдан ўйғун камол тошигла интилишга йўналтирилган ҳаётий фалсафани таъминлаштириш;

оналии ва болаликни муҳофаза килиш, она ва бола соғлини мустаҳкамлаш, репродуктив саломатликини яхшилаш, тиббий маданиятини ошириш ва оиласда турмуш тарзини соғломлаштириш, жисмонан бақувват фарзандлар туғилишини ва уларни баркамол килиб тарбиялашини таъминлаш лойиҳалари ва тадбирларини амалга ошириш;

ахолининг, айниска кишлоқ жойларда яшайдиган аҳолининг гигиена соҳасидаги билимларни ва маданиятини ошириш, санитария ва шахсий гигиена қоидаларининг аҳамияти хамда уларга риоҳ этиш зарурлигини ёш авлод чуқур англаб этишида отаоналар ва педагоглар ролини кучайтириш; гиёвандликка, чекишига, юкумли касалликшу, шу жумладан сил касаллиги ва ВИЧ/ОИТС тарқалишига қарши кураш бўйича аниқ мақсада қаратилган фаолиятини ташкил этиш;

пенсионерлар ва ногиронлар саломатлигини мустаҳкамлаш, уларга тиббий, са-

наторий-курорт ва коммунал-маший хизмат кўрсатишини яхшилаш, кексаларнинг соғлом ва муносаби ҳаёт кечирашлари учун зарур шарт-шароитларни яратиш чора-тадбирларини янада кучайтириш;

ахолининг кенг қатламларни фойдалана оладиган ва сифати соғлини саклаш тизимини яратиш, тиббиёт муассасаларининг моддий-техника базасини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, уларни замонавий ташхис ва тиббиёт асбоб-ускуналари билан жиҳозлаш чора-тадбирларини амалга ошириш;

тиббиёт кадрларини тайёрлаш, қайта тайёрлаша ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш тизимини такомиллаштириш;

атроф-муҳитни муҳофаза килишга, экология нормаларини табтиқ этиши, аҳоли сифати ичимлик сув билан таъминлашга йўналтирилган дастурларни амалга ошириш;

аҳоли кенг қатламларининг жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланишини, айниска болаларни спорта жабл этишини фаоллаштириш, мусобакалар, оммавий спорт ва соғломлаштириш тадбирларини ўтказишини ташкил этиш ишларини амалга ошириш;

соғлини саклаш ходимларининг мураккаб ва масъулияти меҳнатини моддий ҳамда маънавий жиҳатдан разбатлантириш, кўрсатилётган тиббиёт хизматларининг мураккаблиги даражаси ва сифатига қараб меҳнатда табакалаштирилган холда ҳақ тўлаши жорий этиш юзасидан аниқ йўналтирилган чора-тадбирларни амалга ошириш;

3. Коқалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларни «Сиҳат-саломатлик йили» давлат дастурининг асосий қоидаларига мувофиқ 10 кун муддатда худудий дастурлар ишлаб чиқсинлар ва уларнинг бажарилишини таъминласинлар.

4. «Сиҳат-саломатлик йили» давлат дастурининг бажарилишини ташкил этиш ва мониторингни олиб бориш, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2004 йил 15 декабрдаги Ф-2095-сон фармойишига мувофиқ ташкил этилган Республика ко-

миссиясига юклансин.

Республика комиссияси доирасидә «Сиҳат-саломатлик йили» давлат дастурининг асосий бўлиmlарни амалга оширилиши учун масъуллардан иборат Кенгаш тузилсин.

5. «Сиҳат-саломатлик йили» давлат дастурида тасдиқланган тадбирларнинг бажарилишини назорат қилишнинг қуидаги тизими белгилансин:

Кенгаш ҳар ойда тўпландади ва «Сиҳат-саломатлик йили» давлат дастурига киритилган аниқ тадбирлар бўйича бажариш учун масъулларнинг хисоботини эшигади;

Давлат дастури асосий бўлиmlарнинг бажарилиши учун масъуллар ҳар чорада Республика комиссияси мажlisларida дастур бўлиmlарнинг бажарилиши түгрисида ҳисобот берадилар;

Республика комиссияси (Ш.М.Мирзиёев) ҳар чорак якупнолари Бўйича ҳисобот давридан кейинги ойнинг 5-кунигача Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонига «Сиҳат-саломатлик йили» давлат дастурида тасдиқланган топширикларнинг бажарилиши түгрисида аҳборот тақдим этади.

Давлат дастури асосий бўлиmlарнинг бажарилиши учун масъулларнинг хисоботларни тайёрлаша Вазирлар Маҳкамасининг Таълим, соғлини саклаш ва ижтимоий муҳофаза масалалари аҳборот-тахлил департamenti тегиши кўшимча аҳборот тайёрлайди ва уни кўриб чиқиш учун Республика комиссияси киритади.

6. Ўзбекистон матбуот ва аҳборот агентлиги, Ўзбекистон Милий аҳборот агентлиги, «Ўзтелерадио» компанияси, оммавий аҳборот воситалари «Сиҳат-саломатлик йили» давлат дастурида назарда тутилган тадбирларнинг роли ва аҳамиятини кенг тушунишни, турли даражаларда дастурнинг амалга оширилиши ва унинг натижалари мунтазам ёритиб борилишини таъминлаштирилган чора-тадбирларни амалга ошириш;

7. Мазкур карорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Боз вазiri Ш.М.Мирзиёев шиммасига юклансин.

**Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И.КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
2005 йил 25 январь

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Конунчилик палатасининг биринчи мажлиси очилиши түгрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Конунчилик палатасининг биринчи мажлиси 27 январь куни соат 15.00 да Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг биринчи мажлиси очилишини ошилади.

**Ўзбекистон Республикаси
Марказий сайлов комиссияси**

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг биринчи мажлиси очилиши түгрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг биринчи мажлиси 27 январь куни соат 15.00 да Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг биринчи мажлиси очилишини ошилади.

**Ўзбекистон Республикаси
Марказий сайлов комиссияси**

Пойтахтнинг бир куни Янгилликлар, воқеалар

Кисма

- МИРЗО Улуғбек туман ҳокимлигига туман фаоллари, маҳаллалар оқсоколлари, хотин-қизлар комиссияри раислари иштирокида ўтказилган тадбир жамиятда аёллар фаолиятини ошириш масалаларига багишланди.
- БУГУН «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Яккасарой туман Конгаши аъзолари ҳамда тумандаги ўрта маҳсус касб-хунар тарзларни мусасаларининг «Камолот» етакчилари вояғига етмаган ёшлар, тарбияси оғир болалар фаолиятини ошириш масалаларига ташкил иштирок этишиди.
- МАҲМАЗА туман ҳокимлигига туман фаоллари, маҳаллалар оқсоколлари, хотин-қизлар комиссияри раислари иштирокида ўтказилган тадбир жамиятда аёллар фаолиятини ошириш масалаларига багишланди.
- БУГУН «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Яккасарой туман Конгаши аъзолари ҳамда тумандаги ўрта маҳсус касб-хунар тарзларни мусасаларининг «Камолот» етакчилари вояғига етмаган ёшлар, тарбияси оғир болалар фаолиятини ошириш масалаларига ташкил иштирок этишиди.
- МАҲМАЗА туман ҳокимлигига туман фаоллари, маҳаллалар оқсоколлари, хотин-қизлар комиссияри раислари иштирокида ўтказилган тадбир жамиятда аёллар фаолиятини ошириш масалаларига багишланди.
- БУГУН «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Яккасарой туман Конгаши аъзолари ҳамда тумандаги ўрта маҳсус касб-хунар тарзларни мусасаларининг «Камолот» етакчилари вояғига етмаган ёшлар, тарбияси оғир болалар фаолиятини ошириш масалаларига ташкил иштирок этишиди.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Матбуот хизмати ва ўз мухбирларимиз хабарларидан.

XXI сафоси
Барча манбалярдан
олигиган сўнгги хабарлар

Мамлакатимизда

• Урганч шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Сиҳат-саломатлик йили» давлат дастурини шакллантириш борасидаги ташкилини чора-тадбирлар түгрисида ги Фармойишидан келиб чиқадиган вазифалар юзасидан давра сухбати бўлиб ўтди.

• Миср Араб Республикасининг Ўзбекистондаги элчихонаси Фан ва маданият марказида «Буюк ёзувчи Нажиб Маҳфуз хакида ўйлар» мавзусидан адабий кеча ўтказилди.

• Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги кузурдига Болалар спортини ривожлантиришни жамгармаси томонидан Кегелай туманига 10 миллион сўмлик, Амударё туманига 4,5 миллион сўмлик спорт анжомлари топширилди.

• Фарғона туманида янги хусусий шифохона иш бошлади. «Хушноза» кўптармокли фирмасига қарашли ушбу шифо масакани замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланди.

• Қашқадарё вилояти, Чирокчи туманидаги «Истиклол» паррандачилик очиқ турдаги акциядорлик жамиятия қошида янги ишлаб чиқарилган вазифаларни натижасида ўнлаб иш ўринлари ташкил этилди.

• Москвада дзюдо бўйича ўтказилган жаҳон суперкубоги босқичида Абдулла Тангиев финалда россиялик Александр Михайлов билан беллашди ва кумуш медал соҳиби бўлди.

• Абзасия парламенти мамлакат президенти Сергей Багапшнинг ўз вазифасини бажаршига киришишига багишиланган тантанали маросимни 12 февралда ўтказиш қарор қабул киради.

• Совутувчи суюқлининг оқаётганини маълум бўлганидан сўнг АҚШнинг Мичиган штатида жойлашган атом электростанциясидаги реактор фаолияти тўхтатилди.

• 6 кундан бўён тўхтамай ёғаётган ёмғир натижасида Саудия Арабистонида кўчалар, хонандонлар, дўконлар, маъмурин биноларнинг ертўлалари сув билан тўлган, 29 киши хаётдан кўз юмган ва 17 киши турли даражадаги тар жароҳатлари олган.

МУСАВВИРНИНГ ШАХСИЙ КҮРГАЗМАСИ

Замонавий санъат марказида таникли рассом Чори Бекмиров ижодига багишланган шахсий күргазма иш бошлади.

"Янги йил калейдоскопи" деб номланган күргазмада рассомнинг оптимистдан ортик, натюроморт, портрет, манзара ва тематик композициялари намойиш этилди. Чорибек Бекмиров Кашқадаре вилоятида туғилиб, ўзи улгайган юртнинг гўзл манзараларини ҳам ўз асарларида тасвирлаган. Рассом бутун қалб кўрни бериб яратган "Инсон туғилиши" деб номланган асарини фаҳр билан тилга олади.

— Инсоннинг туғилиши ҳам бир мўъизза хисобланади, — деди ижодкор. — Шунинг учун мазкур асарини ҳам бошқаларiga ўхшамайдиган ба ўзимнинг иччи туйғуларини боблаг яратганиман.

Рассомнинг асарлари Ўзбекистон Давлат санъат музеи, Бадий кўргазмалар дирекцияси, Ўзбекистон тасвирий санъат галерияси ва Москва, Лондон, Бельград, АҚШ, Жанубий Корея, Япония каби давлатларда чоп этилган хусусий тўпламларида ҳам муносаб ўрин олган.

Рассом самарали меҳнати учун Ўзбекистон Бадий академияси дипломи ва Камолиддин Беҳзод номидаги миллий рассомчиллик ва дизайн институтининг дипломи билан тақдирланди.

**Алоуддин ФАФОРОВ,
"Туркистан-пресс"**

Карши ва хусусий бизнесс

ЯНГИ МАҲСУЛОТ ЧИҚАРИЛМОҚДА

Пойтахтимизда ўз маҳсулотлари — йодланган ош тузлари билан ҳаридорини топган, бозорда муносаб ўринг эга бўлган «Орез ош тузи» жамоаси жорий йилда янги маҳсулот турини ишлаб чиқаришини ўзлга кўйди.

Ўтган йилда ишлаб чиқараётган уч турдаги ош тузларимизнинг сифатини ошириш баробарида йодланни даражасини кўтаришга эришдик, — дейди корхона раҳбари Абдураҳим Мираҳмад, — натижада маҳсулотимизнинг сақланиш муддати уч ойдан бир йилга узайтирилди. Шунингдек, қадоқлаш ашёларимизни ҳам янгилашга муввафқ бўлдик. Энг муҳими, ҳаридорларимизга қуайлик яратиш, маҳсулот сифати ва рақобатбардошлигини ошириш мақсадида янгича усулся — пластинаса идишларга қадоқлашни амалга оширидик. Албатта, келгусида мана шундай қадоқланган ош тузларимизни хорижий давлатларга ҳам экспорт қилишини режалаб турибиз.

Замонавий дастгоҳ ва ускуналар кувватидан, уни бошқараётган малакали кадрлар маҳорати ва куч-ғайратидан унумли фойдаланётган тадбиркорлар ҳозирда ишлаб чиқараётган ош тузларимизни хорижий давлатларга ҳам экспорт қилишини режалаб турибиз.

Замонавий дастгоҳ ва ускуналар кувватидан, уни бошқараётган малакали кадрлар маҳорати ва куч-ғайратидан унумли фойдаланётган тадбиркорлар ҳозирда ишлаб чиқараётган ош тузининг наимлик даражасини янада камайтириш устида изланшишмоқда. Бунинг учун эса хорижидан янги куришини линиясини келтириш режаланган.

Ўтган йили корхонада 1700 тонадан зиёд ош тузи қадоқланшиб ҳаридорларга етказиб берилган бўлса, жорий йилда ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, сифатини кўтариш кўзда тутилган. Албатта, ана шу асосда қўшимча ишчи ўрнлари ҳам яратилади. Энг муҳими нафақат иччи бозорда, балки ташки бозорда ҳам ҳаридорларга эга бўлиш тадбиркорларнинг асл мақсадлариди.

Шарифа ИЛЁСОВА

СУРАТЛАРДА: қадоқловчилар Дурдана Содикова ва Мухайде Немматова олий навлни ош тузини пластмасса идишларга қадоқламоқда; «Йодочар» билан Ош тузининг йодланганинни бир зумда аниқлаш мумкин», — дейди лаборатория ходими Дилюза Эгамбердиева; корхонанинг янги маҳсулоти ҳаридорларга кўл келади.

Ҳакимжон Солиҳов
олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН-ГРЕЦИЯ:

ДЎСТЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Ўзбекистон ва Греция ҳалқароини азалий дўстлик муносабатлари боғлаб туради. Эндилиқда ушбу ришталар янги даражага кўтариладиган бўлди. Ўрта Ер денгизи соҳилида жойлашган ушбу мамлакат парламентида «Греция-Ўзбекистон» маҳсус гурухини тузиш ҳақида қарор қабул қилинди.

Мазкур парламент гурухи иккиси давлат қонунчилик ҳокимиятлари ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантиришга хизмат қиласи. «Янги демократия» партияси вакили Георгиас Сурлас раис этиб сайланган ушбу гурух таркибини турли партиялардан 21 вакил ташкил қиласи.

«Жаҳон» АД

Сактам

КУВНОК ОПЕРЕТТА

Тошкент Давлат мусиқалий комедия (оперетта) театри спектакллари ҳарсаф томошабинлар тоғонидан қизиқиши ўғотиб келмокда. Янги постановка қилинган оперетта ҳам яхши кутиб олинди.

«Холажон, мен уйланаман» деб номланган бу кувноқ спектакль ёзувчи Владимир Баграмов билан бастакор Алишер Икромов ижодий ҳамкорлигига юзага келди.

Бир қарашда латифага яқин воқеа бўлиб кўринисада, аслида унда оиласвий ҳаётнинг жиддий муаммоси кутарилган.

Шўйчан мусика оҳангларига бой бўлган мазкур саҳна асарида театрнинг Фируз Максудов, Валентина Митрофанова, Динора Миннева каби истеъододли актёрлари бош ролларни ижро этганлар.

ФИЛЬМНИНГ МАНТИКИЙ ДАВОМИ

Республикамида яратилгаётган катор бадий фильмлар ўз мавзуси ва кўтарган жиддий муаммолари билан ҳам томошабинлар эътиборини ўзига тортмоқда. «Сарвиноз» бадий фильмни ҳам кўплаб муҳлисларда шундай таассурот қолдириди.

Айниска постановка воқеаларининг ривожи, қаҳрамонлари тақдирни кабилар мулҳозаларга сабаб бўлди. Буни инобатга олиб, ижодкорлар мантикий давоми сифатида навбатдаги фильмни суратга олишга киришди.

«Бахт учун миллионлар» деган номда суратга олингача таассурот иштаган асарида таникли актёрлар асосий ролларни ижро этмоқдалар. Ота образини эса Ўзбекистон ҳалқ артисти Эркин Коимов яратмоқда.

Янги картина тез кунда суратга олиб бўлиниади.

Ақбар АЛИЕВ

Мажнавий

КУТУБХОНА НАШРИЁТИ

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонасида кўплаб китоблар сақланадири. Ана шу бебаҳо ҳазинадан ўрин олган адабиётлар орасида кутубхоначиликка доир нашрлар ҳам анчагина.

Бу хил тўпламларни чоп этиши учун зиёд маскани катор қулаликларга эга. Унинг негизида алоҳида нашриётининг очилиши нур устига аъло нур бўлди.

Янгида босма юзини кўрган «Ёруғ хаёл» деб номланган шеърий тўплам ҳам шу ерда чоп этилди. Оналия ва болаликни мадҳ этувчи бу китоб ўқувчиларга монор бўлмоқда.

Кутубхона нашриёти жорий йилда яна талайгина китобни чоп этишини режалаштириди.

Ақбар Йўлдошев

ИЖОДИЙ ҲИСОБОТ

Мана ўттиз йилдирки, бу ижодкор шу олий ўқув юрти Бадий графика факультети «Тасвир» санъат ва уни ўқитиши методикаси» кафедрасида фаолият кўрсатиб келмоқда.

Айни вақтда у тасвирий санъатнинг қаламтасвир ва рангтасвир йўналишида баракал ижод килиб, кўплаб асарлар яратди.

Педагог-мусаввирнинг манза-

ра, натюроморт жанрларида чизган картиналари асосида ўюштирилган кўргазма экспонатларга бой. Бу ижод намуналаридан бир неччаси ҳатто Германия, Швеция каби чет мамлакатларда ҳам намойиш қилинган.

Янги кўргазма университет профессор-ўқитувчилари ҳамда талабаларида қизиқиши ўғотди.

Аббос АҲМЕДОВ

Кўзни қамаштирувчи турли рангдаги ойнаванд мұхташам имортлар, замонавий ва куал турар жой бинолари, шифононау поликлиникалар, коллежу лицеилар, равон йўллару мустақаммалар кўпиклар, қўшма корхоналару супермаркетлар, гузарлар, машиний хизмат шохбачалари пойтакт жамолини юз чандон ошироқда, эл-юрт фаровонлиги ийўлари хизмат кимлекда.

Мустақиллик шарофати билан қад ростлаётган мана шундай иншоотлар толмас қўлли бунёдкорларимиз куч-ғайратининг, меҳнат маҳоратининг ёрқин кўриниши, изланишларининг яққол самараси. Албатта, бунёдкорлик — шарафли ҳамда машқатли қасб. Ёнзинг чилласи, қишининг қаҳратонини ҳам писанд қўймал, зиммаларидаги масъиятини ҳис этиб, тез ва соз куришга интилаётган бунёдкорлар меҳнатларни маҳсул элга манзур бўлганда ўзгача завқланади, касблари шарафини дилдан ҳис этишади. Ана шунда маррага стиши учун чекилган заҳмат ҳам, машиқат ҳам унутлади.

Ахир бунёдкор курган бино нафакат кўзларни кувватмоқда, дилларни яйтмоқда, юртимиз жамолини жаҳонга ёймоқда.

— Мустақиллик йилларида барча жабхаларда бўлганни каби бунёдкорлик ишларида ҳам туб бурилишлар рўй берди, — дейди Ўзбекистонда хизмат кўрсатган курувчи Тоир Дадаҳонов. — Бунёдкорлик ишлари кўлами бир неча барборлар ошиди. Янги технологиялар, замонавий техникалар, рақобатбардош қурилиш ашёларидан унумли фойдаланган ҳолда бунёдкорликда сифат ва муддатга алоҳида эътибор қарара-

тилмоқда. Ўтказилаётган тендер савдолари эса қурилиш ташкилотлари масъиятини янада ошириди. Тадбиркорликка кенг йўл очилгани боис эса хусусий қурилиш фирмалари сафи кенгайди. Энг муҳими эса

қатли меҳнат, қасбга мөхр, она-юргага мұхабbat ётганини ҳам чукур англамоқ даркор. Бригадамизнинг асоссан ёшлардан таркиб топган қурувчиларига ана шуни ҳамиша эслатти турман. Натижага кўнгилдағидек бўляпти. Қасбнинг қадрига етганлари, масъиятини зиммасига олганлари сифатимизни тўлдирмоқда.

Орта қолган эски йил бунёдкорлар учун ҳам безг бўлмади. Уларнинг ёрқин излари — бетакор ва замонавий иншоотлар шахримиз кўркамлигини ошириди, кўчаларимизга файз, маҳаллаларимизга ободлик бўлиб қад ростлади. Деярли ҳар бир туманди, мавзе ва даҳада бунёдкорлик амалга ошириди.

Янги йил эса бунёдкорларимизга янада янгича куч-ғайрат бағишлаганини бугунги кундага ҳар бир қурилиш майдонини кезиб гувоҳ бўласиз. Уларнинг меҳнат кайфияти, қасб маҳоратидан шу нарсани сезиш мумкини, шахримиз янада ўзгалишади, кўркам бинолар қад ростлади. Мардлар майдонида тер тўкаётган эъзозли қасб соҳиблари — қурувчиларинг янги йил шиҳожати ана шундан дарак бермоқда.

Мехнатларимиз муносиб бахсини олмокда, қадр топмоқда. Ана шу рабат ҳамишига билагимизга куч, қалбимиз шиҳоат бағишлайди.

Пойтактимиздаги «12-трест», «159-трест», «Туронмарказқурилиш» акциядорлик жамиятларида тер тўкаётган гайратли қурувчилар ҳам ўз қасбларини эъзозлаб қурилиш майдонлари қаҳрамонларига айланышмоқда. Албатта, қадраларини айланышмоқда. Ахирда, қадраларини айланышмоқда.

СУРАТЛАРДА: «Туронмарказқурилиш» акциядорлик жамиятларида тер тўкаётган гайратли қурувчилар қарашли 4-курилиш бошқармаси пайвандчилари Фахридин Ризаматов ва Абулжалил Исимодилов ҳамжиҳатлика ишлапади; «12-трест» акциядорлик жамиятнинг 65-курилиш бошқармаси гишиш туревчиси Нормухаммад Кўзиев 27 йиллик тажрибага эга.

Шарқи — фарҳиҳ МАРДЛАР МАЙДОНДА СИНАЛАДИ

Азим Тошкентимиз, чиройи элларга достон пойтактимиз жамоли қалбларимизни фарҳиҳ тўлдирини, шубҳасиз. Айниқса, шахримизнинг бутунги жамолига таъриф йўқ.

Иншоотларимиз

ТОЛЕИ БАЛАНД ҚУРУВЧИ

Толени яратиш ҳар кимнинг ўз кўлида, дейдайтилган гапнинг исботини замондошларимизнинг ибратида ҳаёт йўллари ва меҳнат фАОлиятларида яққол кўриб турибиз. Чиндан ҳам астойдил меҳнат килган, эл-юрт фаровонлигига хисса кўшган инсоннинг иши қадр топмоқда, муносиб баҳосини олмокда. Чунки меҳнат кишини улуглайди, элга танидади, толенини баланд қилади.

Жалолиддин Адҳамовин ҳам ана шундай инсоннор сирасига киритас, асло янгилиш маймиз. 30 йилдан бўён бунёдкорлик касбини эъзолаётган, қанчадан қанча улкан иншоотларнинг қад ростлашига, пойтактимизнинг чирой очишига муносиб хисса кўшгаётган Жалолиддин ака «12-трест» акциядорлик жамиятининг 20-йиллари бошкармаси Адҳамов. — Бўёвчига шогирд тушдим, пардоzlash сирларини кунт билан ўргандим. Аввалига турмуш тақозоси билан иш бошлаган бўлсалм, вакт ўтган сари касб кизиқимиз, меҳрим ортиб борди. Бир нечата ҳунарларни мукаммал эгалладим. Бино ва иншоотларга мармар ва ғранит билан bezak бершига, шиҳоат ва маҳорат керак бўлди. Мана шу хислатларни ўзида мұхассам

этган Жалолиддин Адҳамов ўтган иш фоалиятни давоми, ўргақ дан аспо чарнамади, ўзига топширилган ҳар бир иши сидқидилдан уddaлашга интиди.

— Аскарлик хизматидан қайтиб, оиласмага ёрдам берши мақсадида пойтактимиздаги 8-трестга ишга кирдим, — дейди Жалолиддин Адҳамов. — Бўёвчига шогирд тушдим, пардоzlash сирларини кунт билан ўргандим. Аввалига турмуш тақозоси билан иш бошлаган бўлсалм, вакт ўтган сари касб кизиқимиз, меҳрим ортиб борди. Бир нечата ҳунарларни мукаммал эгалладим. Бино ва иншоотларга мармар ва ғранит билан bezak бершига, шиҳоат ва маҳорат керак бўлди. Мана шу хислатларни ўзида мұхассам

иб кўяман. Чунки меҳнатимиз махсуси бўлган замонавий ва маҳобати иншоотларни ҳали йиллаб яшиди, ўз жамолини барчага кўз-кўз қилиш бараборида эл-юртга хизмат кўрсатади.

Мустақиллик йилларида «12-трест» акциядорлик жамиятида фАОлият кўрсатадиган илфор қурувчини кўп ўтмай мармарчилар бригадасига сардор этиб тайинлашди. Бригада аъзоларининг меҳнатга муносабати, ишдаги эътибор курайтилган эътибор улардага бўлган ишончи тобора ошириди. Шаҳримиз жамолига ярашиб тушмага ўзбекистон давлат консерваторияси, санъат илхосмандлари дилини кунватнан ўзбек Миллий академик драма театри бинолари, Бизнес маркази, Олий Мажлис биноси, «Чорвок» оромгоҳи — ана шундай маҳобати иншоотлардаги мэрардлар орсида «Норуда» акциядорлик жамиятининг ўзига хос муносиб хиссасини таъкидламоқ жоиз. Буни шу борада ошириб берадига аъзолари ачагина куч-ғайрат сарфлашди. Бу борада устоз ўз бригада аъзоларидан Леонид Матвеев, Санжар Нифмонов, Денис

Халик яратишга ундайди. Ҳозирда бригада аъзоларим билан қурилишда иштирок этган ҳар бир бинони кўрганимда беҳад фахрла-

тилиларни талаб этади.

Ана шундай қурилиш ашёларни бунёдкорларга етказиб бериб, маҳобати иншоотлар қад ростлашида, юртимиз обод, ҳалкимиз фаронов бўлишида муносиб хисса кўшгаётганлар орсида «Норуда» акциядорлик жамиятининг ўзига хос муносиб хиссасини таъкидламоқ жоиз. Буни шу борада ошириб берадига аъзолари ачагина куч-ғайрат сарфлашди. Бу борада устоз ўз бригада аъзоларидан Леонид Матвеев, Санжар Нифмонов, Денис

Халик яратишга ундайди. Ҳозирда бригада аъзоларим билан қурилишда иштирок этган ҳар бир бинони кўрганимда беҳад фахрла-

тилиларни талаб этади.

Мамлакатимизда бунёдкорлик ишларни кўламининг ортиши, албатта, сифатли қурилиш ашёларига бўлган талабни ҳам кучайтиради. Ҳар бир қурилиш, хоҳ у катта бўлсин, хоҳ кичик ўз-ўзидан бўлмайди. Аввало режа, лойиҳа, бунёдкорлик эса биринчи навбатда қурилиш ашёларини талаб этади.

Ана шундай қурилиш ашёларни бунёдкорларга етказиб бериб, маҳобати иншоотлар қад ростлашида, юртимиз обод, ҳалкимиз фаронов бўлишида муносиб хисса кўшгаётганлар орсида «Норуда» акциядорлик жамиятининг ўзига хос муносиб хиссасини таъкидламоқ жоиз. Буни шу борада ошириб берадига аъзолари ачагина куч-ғайрат сарфлашди. Бу борада устоз ўз бригада аъзоларидан Леонид Матвеев, Санжар Нифмонов, Денис

Халик яратишга ундайди. Ҳозирда бригада аъзоларим билан қурилишда иштирок этган ҳар бир бинони кўрганимда беҳад фахрла-

тилиларни талаб этади.

Ана шундай қурилиш ашёларни бунёдкорларга етказиб бериб, маҳобати иншоотлар қад ростлашида, юртимиз обод, ҳалкимиз фаронов бўлишида муносиб хисса кўшгаётганлар орсида «Норуда» акциядорлик жамиятининг ўзига хос муносиб хиссасини таъкидламоқ жоиз. Буни шу борада ошириб берадига аъзолари ачагина куч-ғайрат сарфлашди. Бу борада устоз ўз бригада аъзоларидан Леонид Матвеев, Санжар Нифмонов, Денис

Халик яратишга ундайди. Ҳозирда бригада аъзоларим билан қурилишда иштирок этган ҳар бир бинони кўрганимда беҳад фахрла-

тилиларни талаб этади.

Ана шундай қурилиш ашёларни бунёдкорларга етказиб бериб, маҳобати иншоотлар қад ростлашида, юртимиз обод, ҳалкимиз фаронов бўлишида муносиб хисса кўшгаётганлар орсида «Норуда» акциядорлик жамиятининг ўзига хос муносиб хиссасини таъкидламоқ жоиз. Буни шу борада ошириб берадига аъзолари ачагина куч-ғайрат сарфлашди. Бу борада устоз ўз бригада аъзоларидан Леонид Матвеев, Санжар Нифмонов, Денис

Халик яратишга ундайди. Ҳозирда бригада аъзоларим билан қурилишда иштирок этган ҳар бир бинони кўрганимда беҳад фахрла-

тилиларни талаб этади.

Ана шундай қурилиш ашёларни бунёдкорларга етказиб бериб, маҳобати иншоотлар қад ростлашида, юртимиз обод, ҳалкимиз фаронов бўлишида муносиб хисса кўшгаётганлар орсида «Норуда» акциядорлик жамиятининг ўзига хос муносиб хиссасини таъкидламоқ жоиз. Буни шу борада ошириб берадига аъзолари ачагина куч-ғайрат сарфлашди. Бу борада устоз ўз бригада аъзоларидан Леонид Матвеев, Санжар Нифмонов, Денис

Халик яратишга ундайди. Ҳозирда бригада аъзоларим билан қурилишда иштирок этган ҳар бир бинони кўрганимда беҳад фахрла-

тилиларни талаб этади.

Ана шундай қурилиш ашёларни бунёдкорларга етказиб бериб, маҳобати иншоотлар қад ростлашида, юртимиз обод, ҳалкимиз фаронов бўлишида муносиб хисса кўшгаётганлар орсида «Норуда» акциядорлик жамиятининг ўзига хос муносиб хиссасини таъкидламоқ жоиз. Буни шу борада ошириб берадига аъзолари ачагина куч-ғайрат сарфлашди. Бу борада устоз ўз бригада аъзоларидан Леонид Матвеев, Санжар Нифмонов, Денис

Халик яратишга ундайди. Ҳозирда бригада аъзоларим билан қурилишда иштирок этган ҳар бир бинони кўрганимда беҳад фахрла-

тилиларни талаб этади.

Ана шундай қурилиш ашёларни бунёдкорларга етказиб бериб, маҳобати иншоотлар қад ростлашида, юртимиз обод, ҳалкимиз фаронов бўлишида муносиб хисса кўшгаётганлар орсида «Норуда» акциядорлик жамиятининг ўзига хос муносиб хиссасини таъкидламоқ жоиз. Буни шу борада ошириб берадига аъзолари ачагина куч-ғайрат сарфлашди. Бу борада устоз ўз бригада аъзоларидан Леонид Матвеев, Санжар Нифмонов, Денис

Халик яратишга ундайди. Ҳозирда бригада аъзоларим билан қурилишда иштирок этган ҳар бир бинони кўрганимда беҳад фахрла-

тилиларни талаб этади.

Ана шундай қурилиш ашёларни бунёдкорларга етказиб бериб, маҳобати иншоотлар қад ростлашида, юртимиз обод, ҳалкимиз фаронов бўлишида муносиб хисса кўшгаётганлар орсида «Норуда» акциядорлик жамиятининг ўзига хос муносиб хиссасини таъкидламоқ жоиз. Буни шу борада ошириб берадига аъзолари ачагина куч-ғайрат сарфлашди. Бу борада устоз ўз бригада аъзоларидан Леонид Матвеев, Санжар Нифмонов, Денис

Халик яратишга ундайди. Ҳозирда бригада аъзоларим билан қурилишда иштирок этган ҳар бир бинони кўрганимда беҳад фахрла-

тилиларни талаб этади.

Ана шундай қурилиш ашёларни бунёдкорларга етказиб бер

Шарқ дурданалари

Оз-оз ўғаниб домо бўлур...

• Пархезгарда уч фазилат бор: ёмонлар билан бирга ўтиришдан сакланади, гийбат ва ёлғондан узоқ юради, ўзи шубҳаланган нарсаларни ҳаром хисоблаб шубҳаси тарқалмашу уларга яқинлашмайди.

• Багритоша уч аломат бор: заифларга раҳм килмайди, озга қоникмайди, ҳар қанча насиҳат берсалар қабул килмайди.

• Вафолик кимсада уч фазилат бор: ибодат, садака ва ўзгалир) гуноҳини яширади — шуларнинг ўзи унинг сидқидиллигидан нишонадир.

• Фосиқда уч аломат бор: бузукликни севади, ўзгаларага зиён-захмат етказади, ҳак ўйлдан юрмайди.

Байт:

**Оғизига келганин демак
нодоннинг иши,
Олдиға келганин емак
хайвоннинг иши.**

• Ҳаё-иффат — йўқолмас хусн.

• Абу Али ибн Сино айтади:

— Инсона доим турадиган хусн ва латофат — ҳаё ила иф-фатид. Ҳаёсиз юз жонсиз жадад кабидур.

• Сукрот ҳаким дейди:

— Хотинларнинг энг гўзали ҳаё ва ифрат пардасига ўралганларидир.

• Ҳаё дилни рившан кила-дурган бир нурдирки, инсон ҳар вақт шул маънавий нурнинг зиёсига муҳтоҷидир. Иффатнинг пардаси, вижоннинг никоби — ҳаёдид.

• Ҳаё пардаси или ўралмиш инсонларнинг ифрат пардаси йирилмас. Бу чодир шундай муборакдирким, анча-мунчча шундай хатоларни беркитиб ўйқ қилир.

Байт:

**Дурға садаф бўлмаса
парда-ю либос,
Қатра сувга кўшилиб
кетарди ҳолос.**

• Дўстнинг васли кўрар кўзларга роҳат беради, чунки ошик маъшуга яқин бўлмаса роҳат топмайди ва шод бўлмайди.

• Агар дўстим кўп бўлсин дессан, хеч кимга душманлик килма, ўзингга ортиқ оро берма, мактания ва ўзингни бирордан ортиқ санама!

• Дўстлар яхшироғи ҳар вақт ҳамдамларни ўз шафқати соясида турар ва қарам эшигини улар юзига очиб кўяр, тилакларини ва ҳожатларини юзага чиқарар.

• Оқил киши донога, олижаноб, ростгўй ва хушхўйга дўст бўлур, хиёнаткор ва фосидан қочар.

• Дўст кишини бир йилда ҳам топиш осон эмас, аммо уни бир лаҳзада йўқотиб қўйиш мумкин.

**Икки лаб бир бўлса,
ҳаттоки нафас,
Улар орасидан
осон ўтолмас.
Кўздек бир-биринга
бўлма тескари,
Лаблардек иттифок
бўлгил аксари.**

Навоий ўзбек адабиётiga беш мукаммал ва оригинал достондан иборат «Хамса»ни яратиб ҳам тарихда улкан из қолдириши мумкин бўлган «гениал шоир» эди. Лирикада ўнлар жарн ва юзлаб газаллар яратган «Газал мулкининг сultonни» эди, деб таъкидлаганди. Максуд Шайхзода. Навоийни ўспириинлик чоғарида кўриб, унинг:

**Оразин ёғоч кўзимдин сочилур
хар лаҳза ёш,
Бўйлаким пайдо бўлур юлдуз
ниҳон бўлгач кўш**

байти билан бошлиандиган биргина фазалига «Ўз даврининг маликул каломи» (Навоий) бўлган Мавлоно Лутфий: «Мумкин бўлганда эди, сенинг ушбу газалига бутун умр бўйи ёған 12 минг байтдан иборат ашъоримни алмашган бўлур эдим», деб юксак баҳо берган эди.

Навоий тилшуносликка оид «Мухокаматул лугатай», адабиётшуносликка оид «Мезонул авзон», «Мажолисун нафоси», тариха оид «Тарихи мулуки ажам», «Тарихи айниб ва Ҳукам» ва бошқа соҳаларга оид «Махбубул кулуб», «Ҳамсатул — мутахайирин», «Вакфия», «Муншоат» каби асарларни ҳам яратганки, бутун жаҳон адабиётida ҳам бундай се-рекира ва се-рекира ишодига топишни қўйин.

Алишер Навоийнинг тили бой, маҳорати улкан. У бир сунни иккинчи бор тақорлагандага унинг синонимида ўлашшан сўзми — ўша даврнинг илор китобхонларига тушунарли бўлса-да, оддий китобхонларга тушунарли бўлиши учун луғатлар тузила бошлиандиган. Ҳатто, биринчи луғат Алишер Навоий юшаган даврдэй. Ҳирайвон томонидан яратилган.

Кейнги даврларда ҳам бальзи давлатларда айрим муаллифлар томонидан «Абушқа», «Синлўх» каби Навоий асарларини ўрганиш учун маҳсус луғатлар яратилган.

Биз ўрганаётган «Мажмуа-ул луғат» эса, XIX аср охириларида яратилган кўлэзма бўліб, Алишер Навоий асарларидаги адабий сўзларнинг туркӣча, бальзан форс-тожик изоҳидир.

Ушбу луғат хозирча топилган ягона нусха бўліб, у Фанлар академиясининг Абу Райхон Беруний номидаги Шарқшунослик институти фондида ҳам, Фанлар академиясининг Ҳамид Сулеймонов номидаги Кўлэзмалар институти фондида ҳам учрамайди. Луғатнинг муаллифини аниклай олмадик. Биринчидан, таҳминимиз: муаллиф камтарлик килиб ўзномини кўймагандир, асар номидан ҳам мажмуа-жамланма-ку! (мажмуа-жамланма-тўплам). Машхур луғатлардан танланниб олинган. Иккинчидан, луғатда ҳар бир ҳарфдан кейин жой қолдирилган бўліб, сўзлар билан тўлдириб, асарни тутгатмоқчи бўлган бўлса керак. Асарнинг муаллифи кимлигидан катъи назар ҳар соҳада — адабиёт, фанда ҳам, диний имларда ҳам ўта билимдом бўлганлиги маълум. Буни биз у фойдаланган луғатларнинг ранг-баранглигидан, изоҳланадиган сўзларнинг маълум ва машҳур адилар томонидан изоҳлатилган намуналарнинг кенглигидан ҳам билса бўлади. «Мажмуа-ул луғат»да келтирилган арабий сўзларнинг Алишер Навоий асарларида кенг кўлланилганлигини мисоллардан билса бўлади.

Ўз адабий ва илмий изоҳидага ўша даврда ишлатилган ва қишиларни

учун тушунарли бўлган барча сўзларни моҳирона кўллаган Алишер Навоий асарларининг тили барча туркий халқар учун ҳам тушунарли бўлмаган. Чунки, улуг адиб Хиротда, яъни Ҳусроңда яшаб изоҳидага ўша даврда Моварооннахда яшаб изоҳидага ўша даврда Махмад Бобурнинг тилини (масалан, Захирiddin Муҳамад Бобурнинг тили) бозга тушунарлироқдир. Шу сабабли, ўша замонлардан, Навоий асарларининг тилини изоҳловча сўзларлар-луғатлар тузила бошлиандиган.

Бундай луғатлар тузиш Навоий замонидан то шу кунгача ҳам давом этиб келмоқда. Луғатлар асосан, форсий-арабий сўзларни туркий тилга, арабий-туркий сўзларни форсий тилга изоҳлаш учун яратилган.

Бугун биз назарда тутаётган асар «Мажмуа-ул луғат» эса, арабий сўзларнинг форс-тожик ва туркий шoirлар изоҳидага кенг кўлланилганларининг изоҳидаган иборатидир. «Мажмуа-ул луғат»

шини илҳод билгил. Яъни тавҳид сўфиийликнинг сир-асорини билиш учун биринчи галда шариат аъмолларига қарши бормаслик, ундан юз ўғирмаслик шарт дегани.

«Ихфод» — фарзандзодалар, бу маънига Амир Навоий келтурубдур, Ҳазрат Расульнинг наътидаки:

Қачонким валад бўлса

Одам сенга,

Бас ихфод эрур ўзгалар

ҳам сенга.

Мазкур байтдан биламизи, улуг шоир ҳазрат пайгамбаримиз Муҳаммад Салолоҳу алайх алассама қаратади: Қачонки Одам — Ота ҳам сенга валад-фарзанд бўлгани учун, барча инсонлар ҳам сенга фарзандзода — ихфод эрур, деди.

«Балоғат» сўзига куйидагича изоҳ беради: Сўзга яхши етшмоқ ва сўзни яхши маҳотиба яхши адо бирла беён киммок. Бу маънига Амир Навоий ҳамдуд Оллоҳга бандасининг охизлигин байн килиб, ул дурри дарё фасоҳатининг Ҳамди Оллоҳга узларин охиз кўрсатмогин келтурудурки:

**Чун коинот зудбаси
ожиз кўруб ўзун,
Ҳамд айтольмас анга
балоғат билан сенга.**

Қўшимча изоҳ беришига

тил охизлики килиди.

«Барзах» дей икки нимарсанинг орасига хоил бўлган нимарсанинг айтурлар. Масалан: қабрки, дунё ва охиратнинг ўртасида воситадур, ёки аърофки, беҳишт ила дўзахнинг ўртасида хоилдур, бу маънидин Амир Навоий «Искандарнома»да Нушивервоннинг аддат дастирилиг ўлғонига келтурур:

**Анушервон гарчи
коғир эди,
Вале адл зотига
зоҳир эди,**

**Үрун гарчи коғирга дўзахдурур,
Анинг аддидин ўрни барз эрур.**

«Бабр» сўзининг кўлланишига мисол тарикасида куйидагича изоҳ беради: Бабр-жониворд, даррандадир. Амир Навоий келтурур, шикорнинг таърифида:

**Гахи бабр уруб, гоҳи
шер ўлдуруб,
Ва гар фил-гури ўлдуруб ўлдуруб.**

«Бахур» — хушбўй дегани, бу маънига Амир Навоий «Сабъа сайёра»да Бахромнинг шанба куни газали мушкбу ила гунбази мушканди боди мушкфом ичонида келтурур:

**Ичилур эрди мушкбу бода,
Мушкандар бахур омада.**

Хулас, «Мажмуа-ул луғат» оддий луғатлардан фарқ қилиб, келтирилган сўзларнинг шоирлар изоҳидаги кайси маънида кўлланиши, сўзларнинг шоир дунёқарашида тутган ўрни, шоир фалсафи кабиларни ёритиб беради.

Биз мазкур асарда номларни зикр килиниб, асарларидан намуналар келтирилган ўнлаб шоирлардан факат Алишер Навоий изоҳидаги кўлланинг арабий сўзларнинг баззилари ҳакида тўхталиб ўтдик. Улар анчагина бўліб, мазкур мақола имкониятидан кенгрокдир. Алишер Навоийдек даҳо шоирнинг асарларини таҳлил қиливчи, улардаги сўзлар изоҳловчи асарлар кўпгина.

Мазкур «Мажмуа-ул луғат» шулардан биридир. Уни таржима ва таҳлил килиш навбатдаги вазифамиздир.

**Самад ҲЎЖАНОВ,
2-Тошкент давлат
тиббёт институти
катта ўқитувчиси.**

лар хусусида тўхталди.

Навоийшунос олима Сўйима Ганиева, филология фанлари доктори Наим Каримов, филология фанлари доктори Собир Мирвалиев Навоий ҳаёти ва изоҳи ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазаларини билдириллар. Шунингдек Алишер Навоийнинг таваллудининг 564 йиллиги шаҳримизда кенг нишонланмоқда. Турли хил тадбирлар, изоҳидаги учрашувлар, мушоидлар

Алишер Навоий таваллудининг 564 йиллиги

**УЛУФ
МУТАФАККИР
АСАРЛАРИНИНГ
НОЁБ ЛУҒАТИ**

Ўзбек тили ва адабиётининг асосчиларида ибири улуг мутафаккир Алишер Навоий серкира изоҳидор.

тинг туркӣ тилга, хусусан ўзбек тилимиз бойлигига кўшган хиссаси шундан иборати, у ўзбек тилининг асосчиларида ибири — Алишер Навоийнинг изоҳидаги ўрганишга хизмат килиади.

Асарда улуг шоир изоҳидаги келтирилган намуналар анчагина: «Мажмуа-ул луғат»да Мир Алишер Навоий изоҳидаги олинган сўзларнинг биринчи ва охирги харфи алар алифбоши асосидан берилади. Масалан: алиф маъ-ал алиф, ёки алиф маъ-ал бо... каби. Ушбу ҳарфларда Алишер Навоий асарларида кўлланилган бир неча сўзлар изоҳланади. Шу ўрнинда «Мажмуа-ул луғат»га хос бир хусусияти таъкидлаб ўтмоқчи эдик. Яъни, асарнинг номи ҳам, асар бобларининг сарваладларни ҳам ўша давр анъансига хос бўлиб, арабий тилдадир.

«Мажмуа-ул луғат» сўзлар жамланмаси ёки луғат жамланмаси — «Луғат» сўзи кенг маънода сўзлардан ташқари, изоҳланадиган сўзлар изоҳланмаси деб таржима кисла бўлади.

Асар бобларининг «Боб-ул алиф маъ-ал алиф» деб номланисиши алиф билан бошлиниб, алиф билан тугалланувчи сўзлар бўлими десак адашмаймиз. Ушбу бўйимда Алишер Навоий кўллаган «Илход» сўзи куйидагича изоҳланади. Илход-юз ўғурмок, ҳақидан қайтмок, Навоий айтади:

**Эйки, дебсанким билай тавҳид
сирридан ишониш**

**Шаъридин неким тажаввуз
айлади илҳод бил.**

Мазмuni: Эй, тавҳид сирридан огоҳ бўлувчи, шариатга тажаввуз қилган ки-

Тадбирлар

НАВОЙХОНЛИК КЕЧАСИ

Буюк мутафаккир, ғазал мулкининг сultonни Алишер Навоий таваллудининг 564 йиллиги шаҳримизда кенг нишонланмоқда. Турли хил тадбирлар, изоҳидаги учрашувлар, мушоидлар

нов "Муншоат"даги янги мактублар мавзуларида сўзга чиқдилади.

Шунингдек, филология фанлари номзоди Мамъура Шарифова, илмий ходимлар Бахтиёр Тоиров, Фотима Икромова, Шарофат Ҳасановлар Алишер Навоийнинг нодир кўлленини

ри, Ризоий Пайвандийнинг "Куш тили" асари кўлленини ҳақида сўзладилар.

Бундан ташқари Мирзо Улубек номзоди Астрономия институти илмий ходими Сайдбахром Азизов Алишер Навоий асарларида осмон жисмлари ҳақида кизиқарли маълумот-

лар Гулчехра ДУРДИЕВА

Билиб күйгак яхши

ШОЛГОМНИНГ ХОСИЯТЛАРИ

Она заминимизда этиширилган барча гиёхлар-у, сабзавотлар ўзига хос фазилатлар ва хосиятларга эгадир. Биз бугун уларнинг айримлари хақида тұхталиб үтмоқликни лозим, деб топдик.

Шолғом... У ҳақда күпгі на ривоятларни эшитгани миз-у, аммо шифобахшлиги ҳақида оз маълумотга эгамиш.

Шолғомни, пӯчоги билан мөйеридаги сувда пишириб, пӯчогини арчиб, сарёф билан эрталаб тановул қилинса шубҳасиз йўталаға фойда, ўпкани тозаловчи неъматдир. У гўшт билан паст оловда қайнатилиб истемол қилинса, шамоллаган кўрка ва томокни юмшатади.

Шуни айтиш керакки, шолғом секин ҳазм бўладиган неъмат, чунки у кучли озиқидир. Шолғомнинг шифобахш хусусиятларидан бири унинг қайнатмасини подагра билан касалланган оёққа боғланса, албатта, оғрикни камайтириб, даволаш мумкинлигини шифорларимиз амалда кўлашгани маълум.

Шунинг учун бўлса керак, қадимда уни бобо-момоларимиз "Шод-гам" деб бежиз айтишмаган. Шолғомғам-касалликка барҳам бериб, шодлик ато этувчи мўтабар неъматдир.

КОВОҚ — КОНИ ФОЙДА НЕЙМАТ

Қадимда ковоқсиз, шолғомсиз хонадон бўлмаган. Буюк адиб Абдулла Қодирий тили билан айтганда: ковоқ, шолғом-рӯзгоронинг боши.

Узостининг гапида маъно бор. Дарвоқе, ковоқ таркибида инсон учун энг зарур витаминлар, маъданлар бўлиб, ҳазми ҳам енгил бўлгани учун ҳам кексалар бопдир.

Айниска, сутли ширгуруч, ширқовок, қовоқли сомса, манттикасқонда тилим-тилим қилиб пӯчоги билан пиширилган инсонга тетиклик бағишилади.

Тибиёт олимларидан бири профессор Эркин Косимовнинг тъбирича, ковоқнинг қасқонда карж қилиб, пӯчоги билан 60 дақика парда пиширилгани йўтальни, кўкрак оғриклини қолдиран. Ҳатто шираси қизил гул ёғи билан аралаштирилиб оғриган кулоқка, бурунга томизилса, шиф берган.

Ковоқнинг уруги гижаси бор болаларга чакиши учун берилса, куртларни туширувчи хусусиятларга ҳам эгадир.

Хуллас, ковоқ Оллоҳ яратган кони фойда неъмат.

**Турсунхўжа
АЗЛАРХОНОВ,**
мехнат фарҳийси.

Бахтиёр ва бегубор болаликнинг кувноқ палласи жонажон боғча бағрида доимо завқли ўтади.

Ольга Шершова олган суратлар.

ТОШКЕНТИМ

Тангритоғ қўйнида яшнаган, Сўлим жой туронлар юртидир. Бу уч минг йил аввал яшаган, Зардушт юбомининг лутфири. Мозида шаънингдан жар солдинг, Чоч кентим, Бинкатим, Шош кентим. Келажак кунларга йўл олдинг, Тошкентим, Тошкентим, Тошкентим.

Дош бердинг қаҳратон қишиларга, Богларинг гуллати бахорлар. Кечимишинг айланди тушларга, Кайтадан жўш урди анхорлар. Юксалди Истиқлол байроби, Хур ўзбек юртимга бosh кентим. Чорлади истиқбол маёғи, Тошкентим, Тошкентим, Тошкентим.

Юлдузга кўл чўзди одамлар, Ёришиб боряпти кечалар. Ҳар ёнда залворли қадамлар, Кўрк очди қадимий кўчалар. Курдошинг Бухоро, Самарқанд, Камиши обўринг сарбаланд, Тошкентим, Тошкентим, Тошкентим.

Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг Тошкент шаҳри бўйича бошқармаси кошида Тошкент шаҳри ҳудудида фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш, оқибатларини бартараф этиш ва бундай вазиятларда аҳолини тўғри ҳаракат килишига ўргатиш мақсадида 2005 йилнинг 1 январидан "Аҳолини тайёрлаш маркази" ташкил этилди.

Диккат, яхшик!

МАРКАЗ САМАРАЛИ ФАОЛИЯТ БОШЛАДИ

руза ва сухбатлар ўтказилди.

Пойтахт Фавқулодда вазиятлар бошқармасининг тажрибали мутахассислари X.Шодиев, У.Сувонов, С.Жигалин, Т.Омоновлар томонидан шаҳар ҳудудида жойлашган хавфли ва кучли таъсир этувчи заҳарларни моддалар билан ишлайдиган ташкилотлар атрофидан яшайдиган аҳоли билан фавқулодда вазиятлар содир бўлгандан, унда тўғри ҳаракат килишига ўргатиш ишларни давом этирилмоқда. Бундан ташкиари иш билан банд бўлмаган фуқаролар огохлик, фавқулодда вазиятлар содир бўлгандан тўғри ҳаракат килишига ўргатилмоқда.

Ўкув машғулотлари асосан назарий ва амалий қисмлардан иборат бўлиб, ўқитувчиларнинг бу борадаги амалий кўнникларни ва тажриблари синов килиниб, машғулот катта баҳс-мунозарали тарзда ўтказилмоқда.

Ушбу тадбирларни ўтказишида Мирзо Улугбек, Миробод, Ҳамза, Собир Рахимов, Акмал Икромов туманлари Фуқаро муҳофазаси хизматлари бошликлари ва туман хокимликлари фаол иштирок этишмоқда.

Ийларни ўтказишида Мирзо Улугбек, Миробод, Ҳамза, Собир Рахимов, Акмал Икромов туманлари Фуқаро муҳофазаси хизматлари бошликлари ва туман хокимликлари фаол иштирок этишмоқда.

Алишер АРИЖАНОВ,
Тошкент шаҳар Фавқулодда
вазиятлар бошқармасининг
матбуот гурухи масъул ходими.

Меърият ғулшани

Олдинда қатма-қат асрлар, Барига етади гайратинг. Улгаяр баркамол насллар, Мунҷоқдай тизилар зиннатинг. Бахтинг пойдордир Оқсанор, Довондан довонга ош кентим. Бошингдан кетмасин Қуёш-Ой, Тошкентим, Тошкентим, Тошкентим.

АРАФА

Ифорлар таратиб насим эсади, Канотли дўстларим келади кайтиб. Юртимда бир байрам руҳи кезади, Мен уни куттайман кўшиклар айтиб.

Кир-адирнинг кумуш либоси тўзар, Ўйониш ҳар ённи гулга ўрайди. Умид даласида ниҳол барг ёзар, Булбуллар куйлашга навбат сўрайди.

Асрий орзу-ҳавас бўлар ижобат, Тангритоқса ростлар қаддини халқим. Барги тўлғанидан берар зиёфат, Офтобни осмонга кўтарган Шарқим.

Ифорлар таратиб насим эсади, Канотли дўстларим келади кайтиб, Юртимда бир байрам руҳи кезади, Мен уни куттайман кўшиклар айтиб.

АРЧА

Арча, ҳар фасл яшил либосда кўриб, Ял-ял туришингта ҳавас қылардим. Киш фасли яланоч боғларда кўриб, Сенинг бардошингта бардўн тиллардим.

Калин қор ёқсан кун кўрдим сени, Ҳайрон лол қолдим, қандай кўргилди? Ажалимдан бурун ўлдиридинг мени, Шоҳларингнинг бари турарди эгик.

Қарасангчи ўрик, тол, терак, олча, Магнур туришибди бўлсада юпону. Сенчи, эглибсан қорлардан арча, Яшил либосингни сақламоқ учун.

Фақат либосингни севганимидим мен, Нелардан қолмайди бу яшилик, зеб. О, арча, нималар қилиб кўйдинг сен, Намунча эгилдинг либосин либос деб?

Еки ўйладингми қорлар эриса, Қилишларим эсдан чиқади бир кун. Йўк! Йўк! Унутилас масека эгилса, Қандайдир ўткинчи либослар учун.

Асрор МУМИН

"ГРАНТ-МИР"НИНГ САЙЁХЛАРГА ТУҲФАСИ

Маълумки, мамлакатимиздаги кўплаб ноёб архитектура ёдгорларни асрлар оша чет эзлик меҳмонларни ўзига жалб этиб келмокда. Бу эса ўз навбатида юртимизда туризмининг ривожланишига муҳим хисса бўлиб кўшилашти. Айниска, сўнгти йилларда туризмини ривожлантириш борасида салмоқли ишлар амалга оширилмоқда. Бу жараёнга мамлакатимизда фаолият юритаётган хорижий компаниялар ҳам ўзининг муносиб хиссасини кўшмоқда.

Кўз-кўз кигулуп обидаларга эга юрт борки, хорижий сайёхларни чарлашга шаҳар килиди. Ҳатто баъзи бир мамлакатлар бюджетининг асосини айнан туризмдан тушадиган маблағлар ташкил этиди. Таъинни бу соҳадан кўпроқ фойдаланиш учун, аждодлардан колган обидалар билан фарҳанличини ўзи камлик килид. Туризм мунтазам меҳнат ва ҳаракатни талаб этиди. Тарихий обидаларни асраб-авайлаш, меҳмонларни кутиб олиш ва улара хизмат кўрсатишни тўғри ташкил ишлайдиган махалларни килиш, бир эмас, бир нечта хорижий тилда гаплашадиган мутахассисларни тайёрлашди. Бирок, яна бир жиҳат борки, сайёхлар оқими ана шу йўналишига қартилган эътибор беъсовист бўлғиб. Бу меҳмонларни жалб этиши ишлайдиги тарғиботидир. Мамлакатимизда фаолият юритаётган хорижий компаниялар мазкур тарғибот ишларида яқиндан кўмаклашишмоқда. Жумладан, пойтактади "Грант-Мир" меҳмонхонаси томонидан 2005 йил учун маҳсус таъкимининг чол этирилалётганини фикримиз ишбодидир. Таъкимини тайёрлашда мамлакатимиздағи диккатда сазовор, эн чиройи обидаларнинг тасвирларидан кенг фойдаланилган. Албатта, юртимизнинг гўзлар навакирон Бухоро, Самарқанд, Ҳива ҳамда Тошкент шаҳарларидан ҳавас қилилар кўпаклар кўпаклар. Мазкур гўшалар кўпакларнинг расмлардан таъкимда кенг фойдаланилган. Таъкимини курган киши унда тасвирларнинг жойларга саёҳати чиқиши орзу килиди.

Хуллас, мамлакатимиз архитектура ёдгорлиги сифатида тан олинган иншоат борки, таъкимда ўз аксини топган. Шарқ дегандан ўзига хос бир экзотикини назардада тувиҳи европаликлар ҳам, маданиятимиз ва тарихимиз муштараклигини эътироф этиувчи осидавлатларни вакиллари ҳам бундай тасвирларга қизиқиши.

Минглаб нусхада чол этилалётганини тарғибот материалларини эгасига, яъни бўлгуси меҳмонларга етказиш асосий масала сизобланди.

"Грант-Мир" томонидан чиқарилалётганини таъкимлар мамлакатимиздаги туристик компаниялар, хорижий элчичноналар ва қўйма корхоналарга таржатилмоқда. Шунингдек, жорий йилнинг марта обидаларни ўтказиладиган бутунъаҳон туризм кўзгизасида иштирок этиб таркитиш режалаштирилган. Албатта, бу ўз навбатида хорижий сайёхларнинг мамлакатимизга ташрифини янада оширади.

Алоуддин ФАФФОРОВ,
"Туркестон-пресс"

Спорд
**ШАХМАТНИ
РИВОЖЛАНТИРИШ
ЙУЛИДА**

Шахримиздаги "Олимпиада шохрати" музейнда Ўзбекистон шахмат федерациясининг хисобот-сайлов йигилиши ўтказилди.

Йигилишда сўзга чиқканлар кейинги юлларда ўзбек шахматининг жаҳонга ўзи тутаётгани, Р.Қосимжоновнинг жаҳон чемпиони бўлиши спортнинг шахмат турининг юртимизда қанчалик ривожланганидан далилат бериши, С.Йўлдошев, Т.Гареев, Ю.Хамроуловга каби шахматчилар мамлакатимиз фахри эканлигини алоҳида тавкидлаб ўтиши. Шунингдек, юртимизда шахматни янада оммалаштириш юзасидан ҳали кўп ташкилий ишлар амалга оширилиши лозимлиги хусусида ҳам фикрлар билдирилди.

Хисобот-сайлов йигилиши сўнгдаги Ўзбекистон Республикаси Баш вазири ўринбосари, Республика алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги бўши диджектори Абдулла Орипов Ўзбекистон шахмат федерацийининг президенти этиб сайланди.

**БАСКЕТБОЛЧИ
КИЗЛАРИМИЗ
ФОЛИБ**

Волейбол, баскетбол каби жамоавий спорт турларида ҳамсаҳарларимиз республикамизда доимо пешқадам бўлишларини спорти ишқибозлари яхши билишиди. Жумладан, волейбол бўйича аёллар ўртасида мамлакат чемпионатининг нюхоясига етган навлатдаги тур учрашувларни шахримизнинг "Тўмарист" жамоаси биринчи ўринда якулагани ҳам фикримиз далилидир.

Самарқанд шахридаги олимпия заҳиралари тайёрлаш маркази спорт мажмусидаги 15-16 ёшли кизлар ўртасида ўтказилган баскетбол бўйича Ўзбекистон биринчилиги мусобақаларида ҳам пойтахтимиз ўшлари зафар кучиши.

Республикамизнинг барча вилоятлари, Коракалпогистон Республикаси ва шахримизнинг энг кучли ўн тўрт жамоаси иштирокидаги ўтказилган биринчилик беллашувлари натижасига кўра финалга энг кучли Самарқанд ва Тошкент шахри жамоалари чиқиши.

Қизиқарли ўйин 51:37 хисобидаги пойтахт жамоасининг галабаси билан якунланди ва ҳамсаҳарларимиз Ўзбекистон биринчилигининг голиблари бўлишиди.

Наманган вилояти ва Коракалпогистон Республикаси жамоалари кейинги ўринларни ёгаллашиди.

Голиб, совриндор ҳамда биринчиликнинг энг яхши ўйинчиларига мукофотлар топширилди.

(Ўз мухабиримиз)

Ш.Каримов ўша куни хотини Гулнора билан айтишиб қолди. Жанжалнинг асл моҳияни оиласлави етишмочилик, турмушнинг чигал муммалорига бориб тақалар эди. У энди уйига қайтиб боришини истамасди. Телба бир истакка бўйсуниб, ўзига ижара ўй кидиради. Ўй ўйлаб, телба-тескари хаёллар оғушига берилип, Тошкент Тўқимачилик комбинацияни олдига бориб колганини сезмай колган Ш.Каримов Музаффар исмли та-

чўнтигидаги икки дона маълумотномаларни ўғирлаб олади. Ва эрталаб таҳминан 9-30 ларда комбинатга тегишилди.

— Нима бу? — деди дўкон сотовчиси.

— Маълумотнома...

— Маълумотнома эканлигини кўриб турибман, кани имзо, кани паспорт?! Качонки улар мавжуд бўлсанга маҳсулотни бера олишимиз мумкин. Булариз хечам ўложи йўк...

Хукм чиқили

**ИШОНУВЧАНЛИК
ПАНД БЕРДИ**

Кимнингдир номаи аъмолида битилган тақдир ёзуви иккинчи одамнинг ҳаётида ёч қандай ўрин тутмайди. Шу маънода Шоқир Камоловнинг яқинлари, ота-оналири, турмуш ўртоғи панжара ортида кўзлари мўлтираб турган бўлса-да уни ёқлаб бирон сўз қотишга ожиз. Негаки, гишт қолипдан кўчган, ҳалқ тили билан айтган-да — бўлар иш бўлган, бўёғи синган.

"Демак, паспортни ҳам ўмариш керак". Камолов шундай ўйлади.

2004 йил 11 марта. Шу куни икки киши — бўлажак котил ва жабранувчи соат 14:00ларгача кино томоша қилишарди. Шундун сўнг ўйнинг эгаси — Толипов ўйидан кўзгалади.

— Каерга? — деди Камолов.

— Каерга бўларди, ишга-да!

Содик энди костюмига яқинлашиб қолганида Шоқир талвасага тушиб котолди: "Хозир костюмни кияди-да, чўнганини ковлади. Уларнинг йўклигини билгач..."

... Шу аснода энди кетишига тайёрланниб, ёёк кийимини кияётган С.Толиповнинг орқасидан «жазиллаб» қадалган ошхона пичофи, у чап ёнга йикилиб тушганидан кейин кўргагча ҳам кадади. Қўлида ошхона пичогини тутганини ковлади. Уларнинг йўклигини билгач...

Бу вақтда С.Толипов кўп қон йўқотишига оқибатидаги воқеа жойида ҳаётдан кўз юмганди. Кейинчалик маълум бўлган суд тиббий экспертизасининг хулосаларидаги қайд ётилганидек, мархумнинг ўлими ўнг ўпка тўқимасига етказилган яра ҳамда кўркаб бўшлиғига санчиб кирувчи метал жароҳатидан қон

Маълумки, бир хил ҳайвонлар тез ривоҷланиб эрта воягэ етади урчий бошлайди ва кўп микдорда насл қолдиради. Бошқадари секин ўсади ва кеч жинсий вояга етади, уларнинг боласи кўп бўлмайди. Бундай ҳар хил насл бериш тасодифми ёки маълум қоидага асосланганми?

Мабиат ажойиботлари

ОЧОФАТ «МАЛИКА»

Масалан ит билан бўри яқин кариндош, улар кўп жиҳатлари билан бир-бира ўхшайди. Бироқ, ит бўрига карағандаги серпушт ҳисобланади. Ит бир йилда 12 та бола туғса, бўрининг боласи олтидан ошмайди. Худди шунга ўхшаш ҳодисани уй мушуги билан ёввойи мушук, хонак чўқча билан ёввойи чўқчани солиштирганда кўриш мумкин. Бунинг сабаби жуда оддий, яъни ўй ҳайвонлари инсон қарамоғида бўлади. Бинобарин, улар ўз вақтида ва маромида озиқланади, бу эса яхши насл қолдириш гаровидир.

Кўпайишнинг яна бир қоидаси мавжуд. Организм ўзини иситиш ва ишлатилган энергиянинг ўрнини тўлдириш учун қанчалик кўп кувват сарф килса, тухум кўйиши ёки бола туғиш учун шунчалик материал кам қолади. Бошқача килиб айтганда организм қанчалик кўп энергия йўқотса унинг боласи шунчалик кам бўлади.

Фараз қилайлик, маълум бир ҳайвон жуда яхши озиқланади, лекин бирон бир иш бажармайди, бинобарин бу жоновор кўп насл бериши керак. Масалан, урочи асаларини ёшлигидан яхши бोқишиади, у малика бўлгач ишчи арилар уни бетиним равишида озугабол оқватлар билан таъминлаб туради. Малика ари очофтади ҳисобланади. У ўнтағача ари озукасини ейди ва ёч қандай юмуш бажармайди. Унинг вазифаси фагат тухум кўйишдан иборат, у ҳар куни 4 минг дона тухум кўяди.

Ҳамма гап ҳайвоннинг яхши шароити, унинг озиқланши дараҷасига ва озуқанинг сифатига боғлиқ. Масалан ишчи асаларини ургиши ширади ва тўйимли озукалар билан ўз вақтида бокилса у ҳам матка асаларига айланади ва асчинча малика арининг яшаш шароити ёмон бўлса, яхши бокилмаса у ишчи арига айланади.

Яхҳе ДАВЛАТОВ,
биология фанлари доктори.

кетиши оқибатида содир бўлган экан.

С.Толиповнинг юраги уришдан тўхтаганига ишонганд қотил тез вакт ичидаги кўлидаги пичончи сочикка ўраб, мархумнинг чўнтигидаги паспорти оладида, эшикни кулфлаб, воқеа жойидан фойд бўлади. Йўл-йўлакай эса сочикни Салор каналига, пичончи эса қамишлар орасига отиб юборади.

Ўзининг жиной хатти-харакатларини давом этирган Камолов шу куни соат

18:00ларда Тошкент Тўқимачилик комбинга тегишилди. Бу вақтда дўкон сотовчиси Д.Қосимов, рўпарасида бир инсоннинг умрига зомин бўлган қотил турганини хаёлига ҳам келтирмаганди.

— Мана ака, маълумотнома, — деди Ш.Камолов сотовчига. — Мана бунисини паспорт дейдилар.

Д.Қосимов ҳаммасига чип-па-чин ишонади ва жами 67.000 сўмлик 160 метр чит, 20 метр кўк ранги бўзни Камоловнинг кўлига тутказади.

Бундан ташқари у ўзининг қотиллик билан боғлиқ жинонини яшири мақсадида мархумнинг чўнтигидан ўғирлаб олган паспорти йириб, Күшбеги мавзесидаги Салор каналига ташлаб юборади.

Бир инсоннинг ёруғ оламдан бевақт шетишига сабаб бўлган машъум қотиллик юзасидан кўзғатилган жиной иш очиқ суд мажлисида атрофича кўриб чиқиди. Нихоят ҳукм ўқилди. Унга кўра, айланувчи Жиноят Кодексининг 59,61 маддаси билан айбор деб топилди ва 18 йилга озодидан қарорнига ожиз. Жазо умумий тартибли колонияда ўтладиган бўлди.

Жиноятни жазосини олди. Файрико-нуний хатти-харакат борки, албатта, у жавобисиз қолмайди. Аммо, шу ўринда жабранувчи, эндиликда мархум ҳам кадалган ўнда қотилларга ўтлашадиган кейин кўргагча ҳам кадади. Қўлида ошхона пичогини тутганини калтираб қолган қотил аввалига бирор талвасага тушади.

Бу вақтда С.Толипов кўп қон йўқотишига оқибатидаги воқеа жойида ҳаётдан кўз юмганди. Кейинчалик маълум бўлган суд тиббий экспертизасининг хулосаларидаги қайд ётилганидек, мархумнинг ўлими ўнг ўпка тўқимасига етказилган яра ҳамда кўркаб бўшлиғига санчиб кирувчи метал жароҳатидан қон

шетишига оқибатидаги воқеа жойида ҳаётдан кўз юмганди.

— Айтинг-чи, менинг овозимни ҳам бирон ерда ишлатса бўлармикан? — сўради у биронта опера тетранини назарда тутиб.

— Ха, албатта, маълум вазиятларда ишлатса бўлауди, — деди ўқитувчи.

— Хўш, қанақа вазиятлар экан? — сўради қиз ўсмоқчила.

— Мана, айтайлик, ёнгин чиккан ерга елиб кетаётган ўтириш машинасининг сиренаси бузилиб қолган бўлса...

— Сиз Шекспирни билмайсизми? — сўрашди бир хонимдан.

— Нега энди мен уни билишим керак экан. Нима бало ёки у шу аёл билан яқиндан танишман, деб мақтаниб юрибдими?

Даврон бир куни Санатга деди:

— Жонинам, сени бир умр кўлларимда кўтариб юрамон. — Нима бало, машинангни сотиб юбордингми? — сўради киз руҳи тушиб.

Мезбон меҳмондан сўради:

— Қалай, хотиним айтаяётган ашула сизга ёқаяптими?

— Кечирасиз, нима дедингиз?

— Хотинимнинг ашуласи сизга ёқаяптими, деб сўраяпман.

— Эй, барибир эшитмадим. Каранг, анави ўртага чиқиб олган кампирло шунчалар бакирайлатки, биронта сўзингизни англаб ололмаямсан.

Нашрии етказиб берин масалалари бўйича турар жойлардаги почта-бўлумларига ёки «Тошкент почтаги-га» — 133-74-05 телефонига муроҳат килиншини мумкин.

Газета «Тошкент шахар Матбуот ва ахбор бўшқармасида 02-1-рақам билан рўйхатта олинган.

Душанба, сешанба, чоршанба, панҷшанба ва жума кўнглари чиқади. Нашр кўрсаткичи — 563

**Бош мұхаррір
Ақмал АҚРОМОВ**

Манзилимиз: 700000,
Тошкент шахри,
Матбуотчилар кучаси, 32

ТЕЛЕФОНАР:
хатлар — 133-29-70;
эълонлар: 133-28-95, 136-57-65;
факс: (3712) 133-21-56.
Хажми — 2 босма табоб offset усулини
босланы.

2812 нусхада болади. Котоз бичими А-3